

Bruxelles, 20. siječnja 2022.
(OR. en)

5059/22

Međuinstitucijski predmet:
2021/0436 (NLE)

ECOFIN 8
FIN 4
UEM 3

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet:	PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1354 o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Portugalskoj Republici radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19
----------	--

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/...

od ...

**o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1354
o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore
Portugalskoj Republici radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji
nakon izbijanja bolesti COVID-19**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19¹, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

budući da:

- (1) Na zahtjev koji je Portugal podnio 11. kolovoza 2020. Vijeće je Provedbenom odlukom (EU) 2020/1354¹ Portugalu odobrilo financijsku pomoć u obliku zajma u maksimalnom iznosu od 5 934 462 488 EUR s maksimalnim prosječnim dospijećem od 15 godina kako bi se dopunili nacionalni naponi Portugala u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.
- (2) Portugal je trebao koristiti zajam za financiranje programa skraćenog radnog vremena, sličnih mjera i zdravstvenih mjera kako je navedeno u članku 3. Provedbene odluke (EU) 2020/1354.
- (3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Portugalu. To je dovelo do ponovnih iznenadnih i znatnih povećanja javnih rashoda u Portugalu u vezi s novim mjerama koje je Portugal uveo, a to su program izvanredne potpore za samozaposlene radnike, radnike bez pristupa drugim mehanizmima socijalne zaštite i rukovoditelje čiji je dohodak posebno pogođen pandemijom bolesti COVID-19, program socijalne potpore za umjetnike, pisce, tehničare i druge djelatnike u području umjetnosti te zapošljavanje dodatnih zdravstvenih djelatnika i prekovremeni rad u Nacionalnoj zdravstvenoj službi radi svladavanja izazova povezanih s pandemijom.

¹ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1354 od 25. rujna 2020. o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Portugalskoj Republici radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SL L 314, 29.9.2020., str. 49.).

- (4) Izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Portugal 2020. i 2021. uveo radi ograničavanja izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica snažno su utjecale i još uvijek utječu na javne financije. Portugal je do kraja 2020. zabilježio deficit opće države od 5,8 % i dug opće države od 135,2 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2021. predviđa se da će se deficit opće države u Portugalu u 2021. smanjiti na 4,5 % BDP-a, a dug opće države na 128,1 % BDP-a te da će se u 2021. njegov BDP povećati za 4,5 %.
- (5) Portugal je 9. prosinca 2021. podnio zahtjev Uniji za proširenje popisa mjera za koje mu je već odobrena financijska pomoć Provedbenom odlukom (EU) 2020/1354 kako bi dodatno dopunio svoje nacionalne napore poduzete 2020. i 2021. kao odgovor na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe, a posebno mjere iz uvodnih izjava 6. i 7.

- (6) „Zakonom br. 75-B/2020 od 31. prosinca” i naknadnom „Uredbom Vlade br. 19-A/2021 od 25. siječnja”, na koje se upućuje u zahtjevu Portugala od 9. prosinca 2021., uveden je program izvanredne potpore za samozaposlene radnike, radnike bez pristupa drugim mehanizmima socijalne zaštite i rukovoditelje čiji je dohodak posebno pogođen pandemijom bolesti COVID-19. U slučaju samozaposlenih radnika mjerom se osigurava naknada jednaka iznosu od dvije trećine smanjenja mjesečnog dohotka radnika, između mjesečnog prosjeka prema zadnjoj potvrdi o tromjesečnom dohotku i mjesečnog prosjeka za 2019., uz gornju granicu od 501,16 EUR. Uvjete ispunjavaju samozaposleni radnici čiji se dohodak smanjio za najmanje 40 % u razdoblju od ožujka do prosinca 2020. u odnosu na 2019. U slučaju radnika bez pristupa drugim mehanizmima socijalne zaštite mjerom se osigurava: i. za zaposlenike, naknada koja je jednaka razlici između mjesečne referentne vrijednosti od 501,16 EUR i prosječne mjesečne plaće po odrasloj osobi u dotičnom kućanstvu; ili ii. za samozaposlene radnike, naknada koja je jednaka iznosu od dvije trećine smanjenja mjesečnog dohotka radnika, između mjesečnog prosjeka prema zadnjoj potvrdi o tromjesečnom dohotku i mjesečnog prosjeka za 2019., uz gornju granicu od 501,16 EUR. U slučaju rukovoditelja mjerom se osigurava naknada koja je jednaka njihovu referentnom prosječnom mjesečnom dohotku ako je njegov iznos manji od 150 % portugalskog indeksa socijalne pomoći (438,81 EUR u 2021.), ili iznosu od dvije trećine njihova referentnog prosječnog mjesečnog dohotka ako je njegov iznos jednak tom indeksu ili viši od tog indeksa.

Uvjete ispunjavaju rukovoditelji čija je poslovna djelatnost privremeno obustavljena zbog pandemije bolesti COVID-19 ili koji su pretrpjeli gubitak prihoda od najmanje 40 % u razdoblju od 30 dana prije zahtjeva za potporu, u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine ili s mjesečnim prosjekom za dva mjeseca prije tog razdoblja. U svim slučajevima donja granica naknade iznosi 50 EUR ili 50 % zabilježenog smanjenja mjesečnog dohotka ako zabilježeno smanjenje mjesečnog dohotka iznosi između 50 % i 100 % portugalskog indeksa socijalne pomoći, odnosno 219,40 EUR ako smanjenje dohotka premašuje taj indeks.

- (7) „Prilogom Rezoluciji Vijeća ministara br. 41/2020 od 6. lipnja” te naknadnom „Uredbom Vlade br. 180/2020 od 3. kolovoza” i „Uredbom Vlade br. 37-A/2021 od 15. veljače”, na koje se upućuje u zahtjevu Portugala od 9. prosinca 2021., uvodi se program socijalne potpore za umjetnike, pisce, tehničare i druge djelatnike u području umjetnosti. Programom se osigurava naknada koja je jednaka portugalskom indeksu socijalne pomoći (438,81 EUR).
- (8) Portugal je uveo i niz novih zdravstvenih mjera koje je proveo kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19, a posebno mjere iz uvodne izjave 9.

- (9) „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka” i naknadnom „Uredbom sa zakonskom snagom br. 10-A/2021 od 2. veljače”, na koje se upućuje u zahtjevu Portugala od 9. prosinca 2021., predviđeno je zapošljavanje dodatnih zdravstvenih djelatnika i prekovremeni rad u Nacionalnoj zdravstvenoj službi radi svladavanja izazova povezanih s pandemijom. Posebno, pojednostavnjen je administrativni proces zapošljavanja radnika na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u Nacionalnoj zdravstvenoj službi te su od početka pandemije bolesti COVID-19 zaposleni dodatni liječnici i medicinske sestre. Osim toga, u Nacionalnoj zdravstvenoj službi suspendirana su pravna ograničenja za prekovremeni rad državnih službenika te je radi suočavanja s pandemijom bolesti COVID-19 prema potrebi omogućena organizacija smjena uz dodatni rad liječnika specijalista i medicinskih sestara.
- (10) Portugal ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Portugal je Komisiji dostavio odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 5 934 462 488 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi na nove mjere koje su izravno povezane s programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama koje obuhvaćaju veliki udio poduzeća i radne snage u Portugalu.

- (11) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Portugalom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te primjenu odgovarajućih zdravstvenih mjera povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19, kako je navedeno u zahtjevu od 9. prosinca 2021.
- (12) Zdravstvene mjere iz zahtjeva Portugala, uključujući dodatne zdravstvene mjere iz uvodne izjave 9., iznose 1 513 823 304 EUR.
- (13) Financijska pomoć koja je već odobrena Provedbenom odlukom (EU) 2020/1354 trebala bi stoga obuhvaćati i nove mjere koje je proveo Portugal i na koje su upućuje u uvodnim izjavama 6., 7., i 9.
- (14) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.
- (15) Portugal bi trebao redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Portugal te rashode izvršio.

- (16) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Portugala, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) 2020/1354 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Portugal može financirati sljedeće mjere:

- (a) potporu za održavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno u člancima od 298. do 308. ‚Zakona br. 7/2009 od 12. veljače‘;
- (b) novu i pojednostavljenu posebnu potporu za održavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno u ‚Uredbi sa zakonskom snagom br. 10-G/2020 od 26. ožujka‘ i članku 2. ‚Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja‘ kako je izmijenjena člankom 142. ‚Zakona br. 75-B/2020 od 31. prosinca‘;
- (c) posebne strukovne programe za održavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno u članku 5. stavku 2. i člancima od 7. do 9. ‚Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-G/2020 od 26. ožujka‘;

- (d) novu posebnu potporu za poduzeća za nastavak poslovne djelatnosti, kako je predviđeno u članku 4. stavcima od 1. do 7. i od 10. do 12. te u članku 5. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja' i u članku 14-A ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 46-A/2020 od 30. srpnja' kako je dodan člankom 4. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 6-C/2021 od 15. siječnja' i kako je precizirano u ,Uredbi Vlade br. 102-A/2021 od 14. svibnja';
- (e) novi dodatak za stabilizaciju dohotka za zaposlenike obuhvaćene programima potpore iz točke (a), točke (b) ili točke (c) za održavanje ugovora o radu privremenim prekidom rada ili skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno u članku 3. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 27-B/2020 od 19. lipnja' kako je izmijenjena ,Uredbom sa zakonskom snagom br. 58-A/2020 od 14. kolovoza';
- (f) novu i progresivnu posebnu potporu za održavanje ugovora o radu privremenim skraćivanjem redovnog radnog vremena, kako je predviđeno u ,Uredbi sa zakonskom snagom br. 46-A/2020 od 30. srpnja' kako je izmijenjena člankom 142. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 75-B/2020 od 31. prosinca';
- (g) novu posebnu potporu za samozaposlene osobe, neformalne radnike i članove društva s pravom upravljanja, kako je predviđeno u člancima od 26. do 28-A ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka' kako je izmijenjena člankom 5. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 20-C/2020 od 7. svibnja' i u članku 325-G ,Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka' kako je dodan člankom 3. ,Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja';

- (h) obiteljsku naknadu za zaposlenike koji ne mogu raditi jer moraju pružati pomoć svojoj djeci mlađoj od 12 godina ili drugim uzdržavanim osobama, kako je predviđeno u članku 23. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka’;
- (i) posebnu potporu za održavanje ugovora o radu vođitelja izobrazbe s obzirom na otkazivanje stručnog osposobljavanja, kako je predviđeno u ,Uredbi Vlade br. 3485-C/2020 od 17. ožujka’, ,Uredbi Vlade br. 4395/2020 od 10. travnja’ i ,Uredbi Vlade br. 5897-B/2020 od 28. svibnja’;
- (j) regionalne mjere u autonomnoj regiji Azori koje se odnose na zapošljavanje, kako je predviđeno u ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 97/2020 od 8. travnja’, ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 120/2020 od 28. travnja’, ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 128/2020 od 5. svibnja’, ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 129/2020 od 5. svibnja’, ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 195/2020 od 15. srpnja’, ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 196/2020 od 15. srpnja’ i ,Rezoluciji Vijeća regionalne vlade Azora br. 200/2020 od 17. srpnja’;

- (k) regionalne mjere u autonomnoj regiji Madeira koje se odnose na zapošljavanje, kako je predviđeno u ,Rezoluciji regionalne vlade Madeire br. 101/2020 od 13. ožujka' i ,Pravilniku br. 133-B/2020 Potpredsjedništva regionalne vlade Madeire i Regionalnog tajništva za socijalnu uključenost i građanstvo od 22. travnja';
- (l) naknadu za zaposlenike i samozaposlene osobe u profilaktičkoj izolaciji, kako je predviđeno u članku 19. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka' i u članku 325-F ,Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka' kako je dodan člankom 3. ,Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja';
- (m) naknadu za bolovanje zbog bolesti COVID-19, kako je predviđeno u ,Uredbi Vlade br. 2875-A/2020 od 3. ožujka', u članku 20. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka' i u članku 325-F ,Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka' kako je dodan člankom 3. ,Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja';
- (n) kupnju osobne zaštitne opreme koja se treba upotrebljavati na radnom mjestu, posebno u javnim bolnicama, kako je predviđeno u ,Normi br. 012/2020 od 6. svibnja' kako je izmijenjena 14. svibnja 2020. i u ,Normi br. 013/2020 od 10. srpnja' kako je izmijenjena 23. lipnja 2020., koje je izdala portugalska Glavna uprava za zdravstvo, te u resornim ministarstvima, općinama i autonomnim regijama Azora i Madeire, kako je predviđeno u članku 3. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka';

- (o) kampanju za higijenu u školama predviđenu u članku 9. ,Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka’;
- (p) testiranje na bolest COVID-19 bolničkih pacijenata i radnika u javnim bolnicama, kao i zaposlenika staračkih domova i ustanova za skrb o djeci, kako je posebice predviđeno u ,Normi br. 012/2020 od 6. svibnja’ kako je izmijenjena 14. svibnja 2020. i u ,Normi br. 013/2020 od 10. srpnja’ kako je izmijenjena 23. lipnja 2020., koje je izdala portugalska Glavna uprava za zdravstvo;
- (q) novu posebnu naknadu za radnike u Nacionalnoj zdravstvenoj službi koji su uključeni u borbu protiv izbijanja bolesti COVID-19, kako je predviđeno u članku 42-A ,Zakona br. 2/2020 od 31. ožujka’ kako je dodan člankom 3. ,Zakona br. 27-A/2020 od 24. srpnja’ te u članku 291. ,Zakona br. 75-B/2020 od 31. prosinca’;
- (r) program izvanredne potpore za samozaposlene radnike, radnike bez pristupa drugim mehanizmima socijalne zaštite i rukovoditelje čiji je dohodak posebno pogođen pandemijom bolesti COVID-19, kako je predviđeno u članku 156. ,Zakona br. 75-B/2020 od 31. prosinca’ te podložno uvjetima utvrđenima u njegovu stavku 2. točkama od (c) do (f) kako je dodatno precizirano u ,Uredbi Vlade br. 19-A/2021 od 25. siječnja’;

- (s) program socijalne potpore za umjetnike, pisce, tehničare i druge djelatnike u području umjetnosti, kako je predviđeno u točki 2.5.1. „Priloga Rezoluciji Vijeća ministara br. 41/2020 od 6. lipnja’ kako je dodatno precizirano u člancima od 10. do 12. „Uredbe Vlade br. 180/2020 od 3. kolovoza’, i koji je proširen člancima od 5. do 7. „Priloga Uredbi Vlade br. 37-A/2021 od 15. veljače’;
- (t) zapošljavanje dodatnih zdravstvenih djelatnika i prekovremeni rad u Nacionalnoj zdravstvenoj službi radi svladavanja izazova povezanih s pandemijom, kako je predviđeno u članku 6. „Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2020 od 13. ožujka’ i u člancima od 4. do 8. „Uredbe sa zakonskom snagom br. 10-A/2021 od 2. veljače’.”;

2. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

- 1. Portugal do 30. ožujka 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

2. Ako se mjere iz članka 3. temelje na planiranim javnim rashodima i ako su bile predmet provedbene odluke o izmjeni ove Odluke, Portugal u roku od šest mjeseci od datuma donošenja te provedbene odluke o izmjeni i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Portugalskoj Republici.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće
Predsjednik
